

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: A. S.**, zastoupen JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem, se sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 2006, č. j. 2 Cad 174/2006 - 14,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 2006, č. j. 2 Cad 174/2006 - 14, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 8. 2006, č. X. Tímto rozhodnutím žalovaná přiznala stěžovateli od 9. 11. 2002 příplatek k plnému invalidnímu důchodu podle ustanovení § 25 odst. 7 písm. b) zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudní rehabilitaci“), s odůvodněním, že příplatek k důchodu v částce 15 Kč náleží za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody, příplatek za dobu věznění od 5. 10. 1989 do 8. 12. 1989 činí 30 Kč s tím, že tímto rozhodnutím je realizován rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 5. 2004, sp. zn. 2 Cad 71/2006.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, jež se týká jednak výše doplatku k důchodu a dále pak příplatku za část měsíce. Stěžovatel má za to, že výše doplatku by měla být přezkoumatelná, a proto by měla být součástí výroku rozhodnutí, a nelze se dovolávat informací z rozhodnutí, jež bylo zrušeno. Co se týká nároku stěžovatele na příplatek k důchodu za alikvotní část měsíce, kdy byl nezákonně vězněn, v tomto kontextu stěžovatel rovněž poukázal na rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2006, č. j. 3 Ads 15/2006 - 49, který podle jeho názoru důvodnost kasační stížnosti v plném rozsahu potvrzuje. V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 6 Ads 80/2006 - 39, podle něhož nárok na alikvotní část příplatku k důchodu vzniká i v případě, že se jedná o dny přesahující měsíc strávený ve vazbě.

Žalovaná se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřila.

Z obsahu správního a soudního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto relevantní skutečnosti :

Žalovaná výše označeným rozhodnutím rozhodla, že stěžovateli „*přiznává od 9. 11. 2002 příplatek k plnému invalidnímu důchodu podle ustanovení § 25 odst. 7 písm. b) zákona č. 119/1990 Sb.*“. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že příplatek k důchodu v částce 15 Kč náleží za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody, příplatek za dobu věznění od 5. 10. 1989 do 8. 12. 1989 činí 30 Kč s tím, že tímto rozhodnutím je realizován rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 5. 2004, sp. zn. 2 Cad 71/2006. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, v níž namítal v podstatě stejné námitky, jaké uplatnil i v kasační stížnosti.

Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu zamítl s tím, že námitka nepřezkoumatelnosti, která měla spočívat v tom, že stanovení výše doplatku není uvedeno ve výroku rozhodnutí, ale v oznámení o výplatě, důvodná není, neboť oznámení o výplatě důchodu svou povahou není správním rozhodnutím a samo o sobě nemůže být předmětem přezkumného řízení před soudem. Jedná se pouze o informaci pro pojištěnce o výši dávky. Pokud jde o stěžovatelovu námitku nesprávného právního posouzení věci, krajský soud dospěl k závěru, že mezi účastníky je spor o to, zda v případě stěžovatele měla být zhodnocena i alikvotní část nezákonného věznění v délce 4 dnů. Krajský soud dospěl k závěru, že ustanovení § 25 odst. 7 písm. b) zákona o soudní rehabilitaci výslovně uvádí, že měsíční příplatky k důchodu jsou poskytovány „za každý měsíc vazby a výkon trestu odnětí svobody“. Pojem měsíc ve smyslu citovaného ustanovení je podle krajského soudu nutno vykládat jako celý kalendářní měsíc, protože z normy neplyne nic jiného. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 20. 12. 2006, kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě 29. 12. 2006 a doručena krajskému soudu dne 2. 1. 2007.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, které sám podřazuje pod důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud je pak podle jejich obsahu, neboť směřují mimo právní posouzení věci krajským soudem i proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované, subsumuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační námitky z hlediska přípustnosti ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., přičemž shledal, že veškeré námitky, jichž se stěžovatel dovolává v řízení o kasační stížnosti, uplatnil již v řízení o žalobě, nenamítá tedy žádných právních novot. Nejvyšší správní soud proto považuje kasační stížnost za přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované, pro kteroužto vadu měl krajský soud rozhodnutí zrušit, Nejvyšší správní soud, ač formální úroveň rozhodnutí žalované rozhodně nepovažuje za vzornou, musí souhlasit se závěrem krajského soudu, že vytýkané vady nejsou natolik zásadní, že by působily, přihlédne-li Nejvyšší správní soud s nejvyšší mírou příznivosti ke kontextu celého rozhodnutí, nepřezkoumatelnost. Tuto námitku stěžovatele za důvodnou tedy nepovažuje.

Jiná je však situace v případě námitky týkající se nesprávného posouzení právní otázky soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. V dané věci je předmětem sporu výklad pojmu „měsíc“ obsaženého v § 25 odst. 7 písm. b) zákona o soudní rehabilitaci, podle něhož *„poškozený může žádat, aby mu byly místo nároků vyplývajících z ustanovení předchozích odstavců poskytnuty měsíční příplatky k důchodu v částce (...) b) 15 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody v ostatních případech. Příplatek k důchodu se poskytuje ode dne 1. 7. 1990, byl-li poškozený k tomuto dni poživitelem důchodu. Stane-li se poškozený poživitelem důchodu po tomto dni, poskytuje se příplatek k důchodu od přiznání důchodu. Příplatek k důchodu se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje nejvyšší výměru starobního důchodu stanovenou zvláštním předpisem.“*

Žalovaná zastává právní názor, že v daném případě lze poskytnout příplatek k důchodu výhradně za každých třicet po sobě následujících dní. Proto přiznala ve spojení s ustanovením § 25 odst. 8 zákona o soudní rehabilitaci příplatek k důchodu pouze ve výši 30 Kč, neboť stěžovatel strávil ve vězení dobu od 5. 10. 1989 do 8. 12. 1989 tedy výkladem žalované pouze dva běžné měsíce, za které stěžovateli vznikl nárok na příplatek k důchodu. Krajský soud se s tímto výkladem plně ztotožnil. Podle názoru Nejvyššího správního soudu, který podrobně prezentoval již ve svém rozsudku, na který stěžovatel odkazuje, zákon o soudní rehabilitaci nestanoví v ustanovení § 25 odst. 7 písm. b) jako podmínku vzniku nároku na příplatek k důchodu pobyt ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody v celých měsících; ze zákona vyplývá, že jakákoliv doba strávená ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody je dobou, za kterou má být poskytnuto odškodnění, v daném případě příplatek k důchodu. Ustanovení § 25 odst. 7 písm. b) zákona o soudní rehabilitaci je pak pouze technickým vyjádřením způsobu výpočtu odškodnění formou příplatku k důchodu, stanoví-li, že za každý měsíc vazby či výkonu trestu odnětí svobody náleží příplatek k důchodu ve výši 15 Kč měsíčně. Za každý den trvání vazby nad dobu ukončených měsíců je pak třeba podle názoru Nejvyššího správního soudu poskytnout alikvotní část z uvedené měsíční částky. V souzené věci tedy stěžovateli náležel příplatek k důchodu zvýšený ještě o alikvotní část měsíčního navýšení ve výši čtyř třicetin.

Nejvyšší správní soud musí rovněž poukázat na náleží Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 187/2000, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že *„záměrem rehabilitace nelze bránit pozitivněprávním dogmatismem při výkladu právních norem. Rehabilitační předpisy je zapotřebí s ohledem na jejich smysl a účel interpretovat extenzivně ve prospěch postižených osob. Na rozdíl od restitucí majetku takový výklad nemůže vést k nepřijatelným zásahům do práv jiných osob.“* Nejvyšší správní soud výše naznačeným výkladem dospěl k závěru, že nárok na alikvotní část příplatku k důchodu vzniká i v případě, že se jedná o dny přesahující měsíc strávený ve vazbě. Tento závěr je výsledkem výkladu jdoucího ve prospěch účastníka řízení a současně nezasahujícího nepřijatelně do práv jiných osob.

S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

